

INVULLING TERUGBETAALBARE VOORSCHOTTEN BIJ IPCEI

1. SITUERING DOCUMENT

Dit document heeft als doel om de principes weer te geven die gehanteerd zullen worden bij de bepaling van het terugbetalingsschema wanneer bedrijven gebruik maken van terugbetaalbare voorschotten voor FID (*first industrial deployment*)¹ en investeringen voor milieu, energie of transport (artikel 23 activiteiten) in het kader van IPCEI-projecten (*Important Projects of Common European Interest*), zoals bv. IPCEI Waterstof.

2. ACHTERGROND

2.1. Terugbetaalbare voorschotten

Terugbetaalbare voorschotten zijn een risicodelend steuninstrument geregeld in de Europese kaderregeling voor O&O&I, punten 78-81². Hierbij wordt steun toegekend als een voorschot dat bepaald wordt als een percentage van de aanvaardbare kosten. Het voorschot dient terugbetaald te worden bij een succesvolle uitkomst van het project.

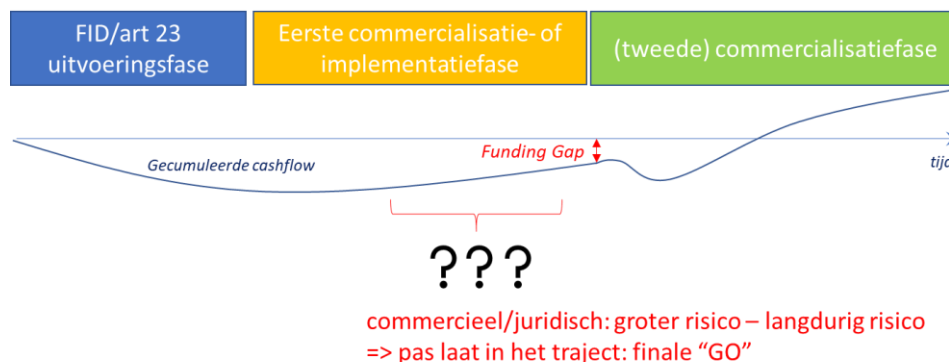
Volgende algemene principes gelden:

- Wanneer gebruik gemaakt wordt van terugbetaalbare voorschotten kan een top-up van 10% gegeven worden t.o.v. de steunpercentages (t.o.v. de aanvaardbare kosten) die toegekend kunnen worden bij gebruik van subsidies.
- Indien het project mislukt, hoeft het voorschot niet volledig terugbetaald te worden. Bij gedeeltelijk succes dient de terugbetaling evenredig te zijn aan de bereikte mate van succes.
- Bij meer succes dan verwacht moeten de terugbetalingen verder gaan dan het uitbetaalde voorschot.
- In elk van deze scenario's moet voor de bepaling van het terugbetalingsbedrag het voorschot steeds vermeerderd worden met een basisrente.
- Er dient op voorhand bepaald te worden wat begrepen wordt onder een succesvol project.

2.2. Risicoprofiel IPCEI project

Het risicoprofiel van een IPCEI-project is atypisch vergeleken met dat van een regulier investerings- of ontwikkelingsproject. Hier werd rekening mee gehouden bij het opstellen van de terugbetalingsprincipes voor IPCEI -projecten.

Een IPCEI-project bestaat uit drie fasen:

¹(2014/C 188/02). Criteria voor de beoordeling van de verenigbaarheid met de interne markt van staatssteun ter bevordering van de verwezenlijking van belangrijke projecten van gemeenschappelijk Europees belang

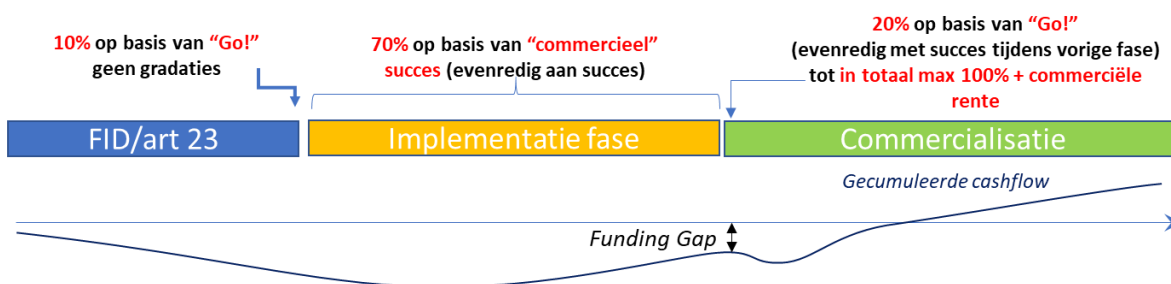
² (2014/C 198/01) Kaderregeling betreffende staatssteun voor onderzoek, ontwikkeling en innovatie.

- 1) *De uitvoerings-of projectfase*: tijdens deze fase worden de steunbare FID- en/of artikel 23 activiteiten uitgevoerd en lopen de uitbetalingen van het voorschot. Er zijn een aantal technische risico's, maar deze zijn lager dan de technische risico's in bijvoorbeeld een regulier ontwikkelingsproject.
- 2) *De eerste commercialisatiefase of implementatiefase*: deze fase loopt vanaf het einde van de projectuitvoering tot op het einde van de levensduur van de FID en art 23 investeringen (zoals gehanteerd in de funding gap analyse bij de aanvraag van het project). Dit is een lange periode van commerciële en/of juridische onzekerheid waarbinnen er slechts een beperkte commercialisatie kan plaatsvinden. Bij de IPCEI Waterstof is er bijvoorbeeld de onzekerheid van waterstof (mede door acties vanuit de overheid) een betaalbaar alternatief kan worden. Deze fase is in principe niet aanwezig (of is veel korter) bij een regulier ontwikkelings- of investeringsproject.
- 3) *De rendabele of tweede commercialisatiefase*: deze fase start na het beëindigen van de eerste commercialisatiefase, wanneer de commerciële en/of juridische onzekerheden opgelost zijn. Op dat ogenblik zou het economisch potentieel duidelijk moeten zijn, en zouden nieuwe investeringen (vb opschaling) gevolgd moeten worden door een rendabele commercialisatie.

3. VOORSTEL TERUGBETALINGSPROCEDURE

3.1. Algemene principes

Omwille van het specifieke risicoprofiel van een IPCEI-project wordt volgend terugbetalingsschema op basis van technisch en commercieel succes voorgesteld:

Terugbetalingsschema voor IPCEI FID en art 23 activiteiten: principes

- 10% terugbetaling op het einde van de projectuitvoering, bij opstart van het verdere traject. Op dat ogenblik zijn de technische risico's van de FID en/of artikel 23 activiteiten overwonnen.
- 70% tijdens de eerste commerciële fase of implementatiefase. Tijdens deze fase is er een bescheiden commercialisatie. De terugbetaling die gevraagd wordt, is evenredig aan de mate van commercieel succes tijdens deze fase. Dit succes wordt jaarlijks bepaald door de verhouding gerealiseerde positieve cash flow/voorspelde positieve cash flow. Omwille van het hoge commerciële risicoprofiel van een IPCEI-project wordt er niet gekozen voor een 100% terugbetaling tijdens deze fase. Het laatste deel van het voorschot dient pas terugbetaald te worden nadat alle onzekerheden tijdens de eerste commerciële fase overbrugd werden.
- 20% bij opstart van de rendabele commercialisatiefase, pro rata de verhouding gerealiseerde positieve cash flow/voorspelde positieve cash flow over de ganse projectperiode (FID/art 23) en implementatiefase.
- De maximale totale vereiste terugbetaling is 100% van de uitbetaalde voorschotten + de gehanteerde rente.
- In die situaties waar het project minder of even succesvol is dan vooropgesteld (in de funding gap analyse) wordt als rente een minimale basisrente³ gehanteerd. Wanneer het project meer succesvol is dan vooropgesteld (verhouding gerealiseerde/voorspelde cash flow is groter dan 1), dan wordt een commerciële rente gehanteerd. Op deze manier wordt voldaan aan de Europese vereiste dat in deze gevallen meer dan het voorschot moet terugbetaald worden.

³ Dit is de "bottom rate" van de EU of de eenjarige Euribor, verhoogd met 100 basispunten

Bij IPCEI-projecten wordt het steunbedrag niet zozeer bepaald door het steunpercentage t.o.v. de aanvaardbare kosten, maar door de funding gap en andere afspraken. Bij de IPCEI Waterstof zijn dit (i) de beperking dat max. 50% van de funding gap mag overbrugd worden met de financiering vanuit de Vlaamse overheid in het kader van de IPCEI-steuntoekenning en (ii) de beperking dat max. 32M euro per bedrijf per IPCEI-call kan toegekend worden. Het steunpercentage t.o.v. de aanvaardbare kosten heeft geen limiterende rol op de steun toegekend voor FID of investeringen. Een mogelijk top up van 10% heeft dan ook geen enkele impact en wordt voor de eenvoud van het instrument niet opgenomen.

3.2. Terugbetalingsproces

Hieronder wordt kort het terugbetalingsproces overlopen:

1. Op het einde van het project (dus bij het einde van de FID en/of art 23 acties) wordt aan de bedrijven gevraagd of ze verder gaan met de beoogde valorisatie of niet. Ze hebben tot maximaal 6 maanden na het einde van het project de tijd om hier op te reageren.
 - a) Indien de bedrijven verder gaan met de beoogde valorisatie dienen de bedrijven 10% van de terugbetaling (inclusief basisrente) terug te betalen (startende van het eerste jaar na het einde van het project tot maximaal 5 jaar na het einde van het project).
 - b) Indien de bedrijven de projectresultaten/investeringen niet verder zullen benutten omwille van technisch falen of commercieel/juridische problemen, dan is er geen terugbetaling. Er zal in het contract wel een clause opgenomen worden waarin bepaald wordt dat de investeringen waarvoor VLAIO steun verleende – indien relevant – voor derden beschikbaar moeten kunnen gemaakt worden. Dit om misbruik te voorkomen.
 - c) Indien de bedrijven niet verder gaan met de beoogde valorisatie, maar ze de resultaten/investeringen wel gaan benutten voor andere toepassingen die niet passen binnen de ambities van de IPCEI, dan wordt er default een volledige terugbetaling voorzien van het ganse toegekende bedrag.
2. Indien hierboven optie a werd gekozen, wordt vervolgens een terugbetalingsschema opgezet voor 70% van de terugbetaling (inclusief rente):
 - Het schema loopt over de implementatiefase (= vanaf het eerste jaar volgend op het projecteinde tot de datum die gebruikt werd voor de funding gap bepaling); deze fase wordt wel beperkt tot maximum 15 jaar.
 - De terugbetaling wordt jaarlijks berekend en gebeurt volgens de verhouding gerealiseerde (positieve) cash flow/totale voorspelde (positieve) cash flow (in de funding gap analyse), maar met een maximale terugbetaling van 100% (+ basisrente) in totaal. Voor het eerste jaar wordt in het cijfer van de gerealiseerde cash flow ook de som van de gerealiseerde positieve cashflows tijdens de FID fase mee in rekening gebracht.
 - Enkel indien de ratio gerealiseerde cash flow/voorspelde cash flow over de ganse periode meer dan 1 bedraagt, zal een extra terugbetaling bovenop de 100% terugbetaling gevraagd worden. In deze gevallen zal het bedrijf moeten terugbetalen volgens de voorwaarden van een commerciële lening bij een bank (dus 100% + commerciële rente, in plaats van hantering van de basisrente).
3. Op het einde van de implementatiefase (uiterlijk 15 jaar na het einde van het project), wordt aan de bedrijven gevraagd of ze verder gaan met de beoogde valorisatie. Op dat ogenblik zouden de externe juridische en commerciële factoren duidelijk moeten zijn.
 - Indien de bedrijven verder gaan met de beoogde valorisatie, wordt een terugbetalingsschema opgezet voor de resterende 20% (startende van het eerste jaar na het einde van de implementatiefase tot maximaal 5 jaar na het einde van deze fase). De terugbetaling van de laatste 20% gebeurt pro rata de verhouding gerealiseerde positieve cash flow/voorspelde positieve cash flow over de ganse projectperiode (FID/art 23) en implementatiefase. De maximale totale terugbetaling bedraagt 100% (+ basisrente) van de uitbetaalde voorschotten. Enkel indien de ratio gerealiseerde cash flow/voorspelde cash flow over de ganse periode meer dan 1 bedraagt, zal een extra terugbetaling bovenop de 100% terugbetaling gevraagd worden. In deze gevallen zal het bedrijf moeten terugbetalen volgens de voorwaarden van een commerciële lening bij een bank (dus 100% + commerciële rente, in plaats van hantering van de basisrente).

- Indien de bedrijven de projectresultaten/investeringen niet verder zullen benutten omwille van commercieel/juridische problemen, dan is er geen terugbetaling van dit deel.
- Indien de bedrijven niet verder gaan met de beoogde valorisatie, maar ze de resultaten/investeringen wel gaan benutten voor andere toepassingen die niet passen binnen de ambities van de IPCEI-waterstof, dan wordt er default een volledige terugbetaling voorzien van het ganse toegekende bedrag (inclusief commerciële rente).